

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*ЛЕВЧЕНКО З.М., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ТЮТЮННИК С.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ДУГАР Т.Є., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,*

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Розвиток діяльності сучасних підприємств зумовлений реалізацією інноваційних процесів та модернізації діючої матеріально-технічної бази. Завдяки посиленню відтворення та вдосконаленню використання існуючих основних фондів за рахунок збільшення капітальних інвестицій можна буде підвищити ефективність виробничої діяльності. У міру розширення матеріальної бази зростає потреба в вірогідній і повній інформації, необхідній для прийняття управлінських рішень, яка надається системою бухгалтерського обліку та сформованій як основа його ведення облікової політики.

Важливу роль у системі обліку капітальних інвестицій відіграють методи їх оцінки, які можна умовно поділити на дві групи: консервативні та динамічні. До консервативних належить оцінка за історичною собівартістю, нормативними затратами, первісною та залишковою вартістю. До динамічних методів зараховують оцінку за поточною, чистою, справедливою та дисконтованою вартістю та за експертною оцінкою [2]. Отже, у наказі про облікову політику доцільно передбачити пункти, де визначено методи оцінки капітальних інвестицій з їх конкретизацією та зазначенням умов, за яких вони можуть застосовуватися. Завдання обліку полягають у реалізації напрямів створення та впровадження капітальних інвестицій містять: оцінку інвестиційної діяльності; надання оперативної інформації для управління процесами створення та впровадження капітальних інвестицій; ведення реєстрів аналітичного та синтетичного обліку для відображення процесів інвестиційної діяльності; надання управлінської, бухгалтерської, статистичної звітності для контролю процесами створення та впровадження результатів капітальних інвестицій.

Облік капітальних проєктів інновацій спрямованості спирається на систему фінансування капітальних інвестицій. Можуть бути включені сфери фінансової підтримки капітальних інновацій: власні кошти компанії, довгострокові або короткострокові банківські позики, кошти місцевого та державного бюджету, особисті або корпоративні внески. У зв'язку з цим на формування облікової політики інноваційних

інвестицій безпосередньо впливають концепції, що відповідають інвестиційному суб'єкту [1]. Зокрема, при створенні кваліфікаційних активів необхідно в обліковій політиці визначати критерії, за якими об'єкт буде визнаний кваліфікаційним. Пропонуємо встановити цей критерій в межах 3-х місяців. Відповідно, стосовно визначення методичних аспектів облікової політики інноваційної інвестиційної діяльності необхідно визначити вид інновацій капітальних інвестицій: розробка новітньої технології, продукції або послуг; організаційно-технічне рішення. У межах першого напрямку в обліковій політиці повинні відображатися основні елементи обліку інвестиційних витрат і порядок їх відображення. У рамках другого напрямку має бути закріплено бухгалтерський супровід процедур придбання (набуття) майнових прав. При розробці облікової політики витрат інвестиційної діяльності необхідно розмежувати витрати на формування собівартості активу, що створюється, та додаткові витрати, що виникають у результаті розповсюдження (збуту) продукції, вартість якої списується на витрати збутової діяльності, а покриваються за рахунок доходу від продажу.

Кваліфікація витрат як таких, що відповідають визначенню модернізації, реконструкції, добудові, тощо носить суб'єктивний характер і потребує уточнення в обліковій політиці. Склад робіт з обслуговування об'єктів основних засобів, залежно від виду, наводиться нормативно-технічною і експлуатаційною документацією. Витрати з поліпшення об'єктів основних засобів носять комплексний характер. Діючим законодавством не передбачено єдиної методології для відображення витрат на поліпшення та витрат на ремонти основних засобів у бухгалтерському обліку. Для накопичення витрат на поліпшення доцільним є ведення обліку на рахунок 15 «Капітальні інвестиції» в розрізі субрахунків. В обліковій політиці можливо передбачити один з двох варіантів обліку витрат на підтримання об'єкту в робочому стані: включення до складу витрат у момент виникнення: в залежності від призначення об'єкту, що ремонтується, дебетуються рахунки 23 «Виробництво», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати» і т.д.; попереднє накопичення на окремому субрахунку з наступним списанням після закінчення ремонту на відповідні рахунки витрат. Діючим Планом рахунків такий субрахунок не передбачено. Проте підприємство, має право для подібних цілей передбачити такий субрахунок в робочому плані рахунків. Для відокремлення витрат на поліпшення основних засобів, що призводять до зростання майбутніх економічних вигод, від витрат

на підтримання у робочому стані, на етапі формування облікової політики доцільно застосовувати при проведенні аналізу такі критерії: наслідком понесених витрат є збільшення терміну корисного використання об'єктів; підвищення їх потужності; поліпшення якості продукції, що виробляється за допомогою визначеного устаткування; збільшення їх ринкової вартості. Правильно регламентована облікова політика допомагає суттєво покращити ведення бізнесу та дозволяє власникам правильно та своєчасно розуміти процеси, що відбуваються під час підприємницької діяльності. Основними елементами облікової політики для розкриття повноцінної інформації щодо капітальних інвестицій є: затвердження документообігу та технології обробки облікової інформації; встановлення правил оцінки об'єктів капітального інвестування; складання реєстрів та звітності; розробка робочого плану рахунків; порядок проведення інвентаризації. Отже, вищезазнані особливості треба врахувати при розробці облікової політики, аби підвищити продуктивність ведення обліку інвестиційної діяльності.

Література.

1. Давидов Г.М., Савченко В.М., Пальчук О.В. Облікова політика: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с.
2. Смоквіна А.Г., Попович К.Ф. Організаційні аспекти щодо формування облікової політики інноваційних витрат на капітальні інвестиції. *Бізнесінформ*. 2020. № 9. С. 205-213.

ПОДАТКОВІ РИЗИКИ ЯК СКЛАДОВА ДОГОВІРНОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

***ЛЕГА О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ЯЛОВЕГА А.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ПРИЙДАК Т.Б., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,***

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ухиляння від сплати податків сьогодні є одним з найпоширеніших видів економічних злочинів, оскільки має на меті незаконне заволодіння державним майном: коштами, які мали б надійти до державного бюджету, або коштами, які незаконно виплачені з бюджету. [1]. Найпоширенішими є невизнання контролюючим органом реальності господарських операцій між платником і його контрагентами [2].